gemeente
Den Helder

Memo

Datum: 25 januari 2011

Aan: Presidium (30 januari 2012)

Van: Rachël van Kempen, griffie, raadscommunicatie

Onderwerp: Wijkbezoek + bijlage

Inleiding
De gemeenteraad brengt volgens plan jaarlijks een bezoek aan een van de wijken in Den Helder. Het wijkbezoek is voortgekomen vanuit de duale gedachte en bedoeld de relatie tussen de gemeenteraad en burgers te versterken. Vanwege de opzet van het wijkbezoek (inventarisatie wensen/klachten/ideeën van bewoners, afstemming van de agenda met buurtorganisaties, fietstocht door de wijk, gezamenlijk diner en overleg) krijgen de raadsleden meer inzicht in wat er speelt in de wijk: hoe is de burgerparticipatie georganiseerd, welke initiatieven liggen er, wat zijn de ambities van de buurtorganisaties, welke problemen spelen in de wijk, welke verwachtingen heeft men van 'de' gemeente, wat kunnen gemeenteraad en organisaties voor elkaar betekenen, wat valt te realiseren op korte/langere termijn, en dergelijke. Tegelijkertijd geven de raadsleden met dit bezoek uiting aan hun volksvertegenwoordigende rol. De deelnemers uit de wijk krijgen een beter beeld van de rol die de gemeenteraad speelt in de lokale politiek. Daarnaast bevordert het wijkbezoek van de gemeenteraad de herkenbaarheid van de raadsleden bij de inwoners van Den Helder.

Aanleiding
De organisatie van het wijkbezoek is in handen van de raadsgriffie, met ondersteuning van enkele raadsleden en de betreffende wijkmanager. Bij het wijkbezoek waren tot op heden geen collegeleden aanwezig. Hiervoor is destijds gekozen in het kader van het dualisme. Tijdens het laatste wijkbezoek aan Julianadorp (op 2 september 2010) heeft uw voorzitter, in zijn rol als voorzitter van de raad, aangegeven de wijkbezoeken van de raad te willen combineren met (een afvaardiging van) het college. Dit, omdat er tijdens de ontmoeting ook aspecten aan de orde komen die tot de portefeuille van de betreffende bestuurder (kunnen) behoren. De betrokken wethouder kan die dan direct tot zich nemen. De raadsleden kunnen het accent van het bezoek leggen op de relatie burger-politiek.

In afwachting van het antwoord van het college van b&w over het advies voor het gezamenlijke bezoek, heeft het wijkbezoek van 2011 niet plaatsgevonden. Omdat blijkt dat synchronisatie met de ambtelijke organisatie niet gerealiseerd kan worden, wordt het wijkbezoek in 2012 in ongewijzigde oorspronkelijke vorm voortgezet (zie bijlage).

Conclusie wijkbezoek 2010
1. De opzet van het wijkbezoek is door alle deelnemers positief bevonden en kan daarom - indien gewenst - in grote lijnen worden gehandhaafd. Het gaat bij het wijkbezoek om informeren, luisteren en vertrouwen scheppen. Dat laatste kan worden gerealiseerd door de punten die worden aangedragen, ook echt op te pakken. De raad laat op die manier zien dat zij als platform een meerwaarde voor de buurt kan zijn. Een borging is het nabespreken van het bezoek in de raadscommissie.
2. Hoewel de datum van het wijkbezoek in overleg met presidium is vastgesteld, het wijkbezoek ruimschoots van tevoren is aangekondigd en het verzoek om aanmelding meerdere malen is herhaald, bleek de deelname(bereidheid) van de raadsleden minimaal. Een succesvol wijkbezoek is vooral afhankelijk van een serieuze deelname van de raadsleden c.q. de fracties.
3. Het is moeilijk grip te houden op de uitvoering van de ideeën die door de buurt zijn ingebracht. De uitgekozen ideeën worden in de organisatie uitgezet, waarna geen terugkoppeling meer plaatsvindt naar de raad en de deelnemers. Ook is het moeilijk te meten of een uitvoering het gevolg is van een ingeleverd idee, of dat e.e.a. al eerder in de organisatieplanning opgenomen was.

Wijkbezoek 2012
Het wijkbezoek dat in 2011 gepland stond in de wijk 'Stad binnen de linie', kan in 2012 alsnog gerealiseerd worden op donderdag 13 september. Voorstel voor thema:
Schoon, heel en veilig:

- Jongeren (overlast): *gebrek aan hangplekken/jongerenwerk, Actief Talent (sociaal maatschappelijk bezig zijn met verslaafden die anders op de bankjes hangen).*
- Leegstand/verpaupering panden: *aangezicht van het centrum.*
- Vervuiling, graffiti, kapotte prullenbakken: *SB-zaken die invloed hebben op het aangezicht van het centrum.*
- Het ondernemersklimaat: *overlast koffieshops, beleid reclameborden (Keizerstraat/Spoorstraat).*

Beoogd resultaat

- Relatie met de burger versterken en een beter beeld krijgen van wat er in de wijk speelt.
- Uitvoering van het beste idee voor de wijk.

Kader
Jaarprogramma raadscommunicatie, opgenomen in jaarplan 2012 van de raadsgriffie

Het presidium wordt voorgesteld op 13 september 2012 de 'Stad binnen de linie' als raad te bezoeken met als thema 'Schoon, heel en veilig'.

Opzet wijkbezoek

Hoe kan je als gemeenteraadslid de vinger aan de pols houden in de wijk? Bijvoorbeeld door regelmatig contact te zoeken met vertegenwoordigers van buurthuizen, welzijnsorganisaties, kerken en andere instanties waar mensen samenkomen. Zo weet je wat er leeft en speelt onder de bewoners. De raad kan daarop dan makkelijker en sneller inspringen. Een wijk/werkbezoek is een communicatiemiddel om dit proces gestalte te geven.

Doel:
- raadsleden hebben inzicht in het proces en de organisatie van burgerparticipatie in de wijk, ook van belang als voorbereiding op het vaststellen van het 'burgerparticipatiebeleid' (kaderstellende rol van de raad);
- uiting geven aan de volksvertegenwoordigende functie van de gemeenteraad.

Doelgroepen
In eerste instantie de sleutelfiguren/organisatie/stakeholders in de wijk, zij zijn de 'voelsprieten' van de samenleving. Als afgeleide doelgroep de wijkbewoners.

Communicatiedoelstelling:
- de raadsleden weten wat er speelt en leeft in de wijk (proces burgerparticipatie en verbeterpunten);
- de gemeentepolitiek is doorzichtiger geworden voor de burgers:
  * de wijk is op de hoogte van de rol/taken van de gemeenteraad:
  * de wijk weet dat de gemeenteraad het belangrijkste lokale politieke forum is;
  * de wijk weet hoe zij invloed op het gemeentelijk beleid kan uitoefenen;
- de relatie tussen politiek en burger is verbeterd;
- de wijk legt vaker contact met raad(sleden).
- de bewoners laten vaker van zich horen.

Strategie:

Door regelmatig contact te zoeken met vertegenwoordigers van instanties in de wijk ('stakeholders') weten de raadsleden wat er leeft en speelt onder de bewoners. Anderzijds verlaagt het wederzijdse contact de drempel om ook in andere situaties raadsleden te benaderen. Belangrijk daarbij is dat mensen op de hoogte zijn van de rol/taken van de raad en de waarde die de raad kan hebben voor de burgers. Zo ontstaan er geen verkeerde verwachtingen.

Het uitgangspunt van het wijkbezoek (via deze stakeholders) is dat de raad de inbreng van de wijkbewoners serieus neemt. Dat is een voorwaarde voor burgerparticipatie. Die inbreng moet daarom in het (beleids)proces worden geborgd. Een mogelijkheid daarvoor is de evaluatie van het bezoek te agenderen in een raadcommissie. In die vergadering kan de commissie een opdracht aan het college formuleren. Door de wijkbewoners specifiek en direct voor de vergadering uit te nodigen en de resultaten van de bijeenkomsten terug te koppelen via communicatiemiddelen van de raad, blijven de bewoners betrokken bij de ontwikkelingen in hun wijk. Het maakt het raadswerk bekender, geeft vertrouwen in de gang van zaken en de bewoners zullen vaker deze 'participatieweg' bewandelen.

Plan van aanpak:
1. inventarisatie sterke en zwakke punten in de wijk door rechtstreekse benadering wijkbewoners:
   - wat zijn de pluspunten?
   - wat zijn de minpunten?
   - hoe laat u van zich horen/blijft u op de hoogte?
   - hoe gaat de wijk er op vooruit? Lever het leukste idee, beste verbeterpunt aan.
   - hoe speelt de gemeenteraad hierin een rol: verwijzing naar wijkbezoek

2. inventarisatie van de inbreng:
   - wat is het 'onderliggende gevoel' in de wijk?
   - 'uitvoeringspunten' direct doorspelen naar ambtelijke organisatie
   - leukste ideeën inventariseren, selecteren voor bespreking tijdens wijkbezoek
   - onderwerpen/organisaties selecteren voor fietstocht door wijk

3. fietstocht door de wijk (15.00 – 18.00 uur):
   - aangedragen punten met eigen ogen bekijken
   - gesprekken met organisaties/instellingen

4. hapje eten in de wijk (18.00 - 19.15 uur)

5. wijkbezoek (19.30 - 21.00 uur)

6. terugkoppeling via raadcommissie, communicatie

Agenda wijkbezoek

Onderwerp: proces en organisatie burgerparticipatie: hoe loopt het nu, zijn jullie tevreden over de manier waarop je bij het beleid wordt betrokken, waar loop je tegen aan, hoe kan het beter, wat moeten we vooral niet doen etc.
Daarnaast: bekendheid geven aan de rol van de raad: wat kan die voor je betekenen?
Voorbeeld: leukste idee voor de wijk.

Programma

Burgemeester is portefeuillehouder burgerparticipatie. Omdat hij voorzitter van de raad is krijgt hij logischerwijs de regierol in het wijkbezoek toebedeeld. Overige collegeleden spelen geen rol.

opening: (burgemeester)
- uitleg over doel wijkbezoek
- voorlichting over de rol van de raad en de waarde van de raad voor de burger;
- intro discussie proces burgerparticipatie (zie onder).

presentatie
- wijkmanager

discussie: (rol voor raadsleden)
- proces en organisatie onderwerp:
  * hoe loopt het nu;
  * zijn jullie tevreden over de manier waarop je bij het beleid wordt betrokken;
  * waar loop je tegen aan, hoe kan het beter;
  * wat moeten we vooral niet doen;
  * wat willen jullie etc.
- Wat hebben de 'kaartenronde' en de fietstocht opgeleverd?
- Selectie beste verbeteridee.
- Wat kan de gemeenteraad in dit verband betekenen?
- Hoe pakken we het aan?

Afsluiting
Hoe verder? Aandacht voor borging in proces en terugkoppeling wijkbewoners (zie boven).
Aandacht vragen voor andere projecten: Gast van de Raad, Over de kook, burgerinitiatief ed.